

N:o 140.

Af Herr F. Malmberg: Med förslag till förordning angående flottning af skogsalster inom de norrländska länen.

Då erfarenheten i de fem norrländska länen allt mer och mer vitsordat den trängande nödvändigheten att förändra eller upphäfva bestämmelserna i Kongl. Brevet af den 8 April 1811 om flottled, får jag dels med ledning af hvad komiterade för utarbetande af förslag till ny lag rörande vattenrätten af den 5 November 1870 angående flottled föreslagit, dels i hufvudsaklig öfverensstämmelse med härhos bifogade, för storfurstendömet Finland gällande förordning angående flottning af skogsalster af den 24 Mars 1873, härmed vördsamt föreslå:

att Riksdagen behagade för sin del godkänna nedannämnda förslag till förordning angående flottning af skogsalster, att gälla för Gefleborgs, Westernorrlands, Jemtlands, Westerbottens och Norrbottens län, med rättighet för det Utskott, som kommer att behandla denna fråga, att göra de ändringar och tillägg, som erfordras för vinlande af motionens syftemål.

Förordning angående flottning af skogsalster.

§ 1.

I sjöar, elfvar, strömmar, åar, sund eller andra naturliga vattendrag, der flottning kan ske, må enhvar, under iakttagande af föreskrifterna i denna förordning, verkställa flottning af skogsalster. Flottningsmanskap är berättigadt att, då sådant är för flottningen nödvändigt, beträda eller med flottgods lägga till vid stränderna af flottled samt der anbringa bomfästen eller vidtaga andra för ändamålet erforderliga åtgärder.

§ 2.

§ 2.

På ställen, hvarest allmän farled för ång- eller segel-fartyg nyttjas, der bro, sluss, vatten- eller fiskeverk eller annat fiske, som regelbundet idkas, kan skadas eller ock der annan värdefullare anläggning förefinnes eller skogsalster icke kunna utan uppdämning fortskaffas, får flottning icke bedrifvas, förrän syn och pröfning föregått, såsom här nedanföre beskrifves, så framt saken icke uteslutande angår enskilde sakegares rätt och dessa samtycka till flottningen.

Sådan syn och pröfning kommer efterhand att på statsverkets bekostnad verkställas uti vattendrag, som till flottning allmännare begagnas. Önskar någon verkställa flottning i dylikt vattendrag, innan syn och undersökning genom styrelsens försorg kunnat anställas, eller uti annat sådant vattendrag, hvarest flottning, såsom ofvanföre sagdt är, ej utan föregången undersökning får utföras, ege han hos Konungens Befallningshafvande i länet ansöka att sådan förrättning må på hans bekostnad verkställas. Kan han genom bevis af kronobetjening eller magistrat eller af två trovärdiga män styrka att endast någon mindre bro eller något ringare vattenverk förefinnes i vattendraget och att för flottningen annat hinder af förenämnda beskaffenhet icke eger rum, må Konungens Befallningshafvande, sedan vederbörande sakegare blifvit hörde, utan att syn föregått, tillåta flottningen, derest sökande ställer godkänd säkerhet för ersättandet af skada, som derigenom kan vållas.

§ 3.

Den i § 2 omförmälda syn förrättas af chefen för Norra Väg- och Vattenbyggnadsdistriktet eller annan dertill förordnad sakkunnig person med biträde af någon skogstjensteman, som skogsstyrelsen på Konungens Befallningshafvandes anmodan dertill utsett, samt två gode män.

Dervid skall undersökas, huru i vattendraget befintliga broar, slussar, vatten- och fiskeverk eller annat fiske skola skyddas, äfvensom hinder genom flottning för farleds öppenållande förekommas;

huruvida flottning till betryggande af förenämnda ändamål eller af annan giltig anledning bör under någon del af året förbjudas, om virket, då det flottas, för enahanda orsaker bör vara afbarkadt, äfvensom om det får fortskaffas löst eller sammanbundet i flottor;

huruvida säkerhet för befarad skada i särskilda fall, då dyrbarare egendom genom flottning kan äfventyras, får affordras vederbörande virkesegare, innan flottning af dem på stället verkställas;

om flottning i särskilda vattendrag eller delar deraf ovilkorligen bör till allmän eller enskild båtnad verkställas för samtliga virkesegares gemensamma räkning och huru flottningen i sådant fall bör ordnas;

huru flera egare tillhörigt virke, som flottas för gemensam räkning eller blifvit sammanblandadt, skall för delegares räkning på lämpliga ställen åtskiljas och uttagas;

huruvida expropriation af mark, vattenområde eller vattenverk är nödvändig för anläggning af sådana anstalter, som erfordras för att göra flottleden farbar eller skydda dervid belägna inrättningar, huru stor kostnad kan erfordras för dessa anstalters anbringande och vidmakthållande, inom hvilken tid de kunna utföras och hvilken afgift för deras begagnande vid flottning bör erläggas till den, som insätter densamma.

Vid synen skall ock, så vidt görligt och nödigt är samt vederbörande sakegare sådant yrka, undersökas och föreslås,

huru långt och med hvad vilkor flottningsmanskaper efter behovet för flottningen må berättigas att beträda enskilda jordegares område, äfvensom utlåtande afgifvas om andra förhållanden, hvilka för flottningens ordnande behöfva tagas i betraktande.

Sedan tillstädeskomne sakegare blifvit hörde, skall förrättningsmannen på stället i ärendet afgifva yttrande och förslag, meddela sakegarne innehållet deraf samt göra om deras anmärkningar anteckning uti instrumentet, hvilket derefter af förrättningsmannen utan dröjsmål till Konungens Befallningshafvande insändes.

§ 4.

Efter det syneinstrumentet till Konungens Befallningshafvande inkommit, bör detsamma skyndsamlingen behandlas och utslag i ärendet meddelas, hvori noga bestämmas de vilkor och föreskrifter, som för flottning i vattendraget för omförmälda rättigheters betryggande böra iakttagas, äfvensom den afgift, som skall erläggas af dem, hvilka begagna i vattendraget nödiga flottningsanstalter.

Om enskild person eller bolag ansöker att på grund af utslag få, innan detsamma vunnit laga kraft, verkställa flottning, må sådant tillåtas, i fall sökanden hos Konungens Befallningshafvande ställer säkerhet för all den ersättning honom kan ådömas i händelse ändring i utslaget vinnes.

§ 5.

Befinnes af enskilda personer eller bolag för flottningens underlåtande eller skyddande af andras egendom anlagd inrättning bristfällig, ege Konungens Befallningshafvande på anmälan vid vite förpligta innehafvaren till bristernas afhjelpande eller efter omständigheterna på giltiga skäl förklara honom sin anläggning förlustig, i hvilket fall inrättningen skall genom offentlig auktion öfverlätas å andra, som pröfvas lämpliga att den förestå och vidmakthålla samt därför ställa säkerhet. Om flottledens begagnande, innan de anmärkta bristerna blifvit afhjelpade, kan förorsaka betydligare skada, må Konungens Befallningshafvande emellertid förbjuda slikt begagnande.

§ 6.

Innan flottning vidtager, bör virkets egare bland flottningens manskap utse en förman, som flottningen förestår, samt derom underrätta länsmanen i orten.

Der skilda egare tillhörigt virke flottas i samma vattendrag, skall en hvar af dem förse sitt gods med tydligt märke, som kan urskiljas från de enahanda märken, hvilka andra begagna. Virkets egare bör hvarje år, minst tre veckor förrän flottningen vidtager, vid vite affemti kronor, aflemna en teckning af sagda märke till länsmanen i orten, hvarest flottningen verkställes; och åligger det länsmanen att uti närmaste kyrkor låta kungöra så väl om förmanen för flottningen som om de virkesegare, hvilkas märken till honom aflemnats, samt hålla teckningarne af dessa märken till påseende för dem, som önska derom taga kännedom.

Om flottgods, som icke är märkt eller hvars märke under flottningen blifvit utplånadt, sammanblandas med andras gods, så att eganderätten dertill icke kan med säkerhet bestämmas, skall allt sådant gods fördelas emellan samtliga virkesegare i det förhållande en hvar af dem bevisligen är i afsaknad af virke, som han då haft under flottning i vattendraget.

§ 7.

Den, som förestår eller inrättat sådan flottled, som i § 5 beskrifves, vare pliktig att godtgöra all skada, som kan förorsakas genom hans

försummelse att hålla de för flottningen uppförda inrättningarne i behörigt stånd.

För all skada eller olägenhet, som inträffat genom virkessegarens eller flottningsmanskapets förvällande eller genom det flottade virket, vare virkessegare ansvarig.

Ega flere del i virke, som förorsakat skada, eller kan icke bevisas hvilkens virke skadan förorsakat, ansvara de, som i flottningen efter vattendraget gemensamt deltagit, alla eller den, som tillgång eger, för ersättningens gäldande till den, som skadan lidit.

§ 8.

Då flottning sker på sådana ställen, hvarest förutses kan att flottningsmanskapet måste beträda annans jord eller grund, eller att skada kan uppstå genom det flottade virket, vare den, som flottningen förestår, skyldig att derom underrätta vederbörande strandegare antingen genom kungörelse i ortens kyrka eller genom särskild anmälan hos strandegaren eller dennes ombud.

Timar sedan skada, skall förmannen för flottningsmanskapet, innan det flottade godset från trakten får vidare framskaffas, erbjuda sig att godtgöra skadan. Kunna parterna om ersättningen icke sänjas, ega de hvardera utse en god man, för att jemte en tredje, hvilken de utsedde tillkalla, pröfva skadan och bestämma den ersättning, som derföre bör utgifvas, jemte arvudet för deras förrättning och af hvem det bör gäldas. Hvad sålunda bestämmes, skall genast utbetalas eller säkerställas genom pant eller borgen, som blifvit af vederbörande myndighet godkänd.

Åtnöjes ej egaren af virket med värderingen, hafve rätt att vid domstolen i orten, der skadan skett, göra saken anhängig och söka återvinning för det han utgifvit, i stad inom en månad, och på landet vid det lagtima häradsting, som en månad derefter först infaller. Om den, som skadan lidit, icke nöjes med honom tillerkänd godtgörelse, må han i enahanda ordning vid samma domstol söka rättelse deri.

§ 9.

Uraktlåter förman att erbjuda och fullgöra ersättning, såsom i § 8 säges, må vederbörande länsman eller magistrat, på anmälan af den, som skadan lidit, med qvarstad belägga så stor del af det under förmannens inseende ställda virke, som motsvarar ersättningen. Har denna ännu icke blifvit på förenämndt sätt bestämd, skall den af utsedde gode män först uppskattas. Godtgör icke virkessegaren inom fyra veckor derefter

skadan och annan deraf föranledd kostnad, må det i qvarstad tagna virket genom länsmannens eller magistratens åtgärd medelst offentligt utrop försäljas samt skadeersättningen och kostnaderna ur de inflytande medlen gäldas. Undandraget sig den, som skada lidit, att för skadans bestämmande utse värderingsman eller är han frånvarande eller aflägsat boende och har han icke utsett på stället eller i dess närhet någon annan, som uti ifrågavarande afseende eger föra hans talan, hafve ej makt att förhindra flottningssgodsets bortskaffande eller begära qvarstad derå.

§ 10.

Hvar som af ondt uppsåt skadar bommar eller andra för flottning gjorda anstalter, eller lägger i flottled stängsel eller annat för att dymedelst hindra flottning, plikter från ett hundra till ett tusen kronor.

Stämplat någon annans virke med sitt märke, i afsigt att tillägna sig detsamma, straffas han enligt lag. I alla dessa fall vare den skyldige jemte virkessegaren förbunden att ersätta den skada, som genom hans förvällande uppkommer. Sakegare dock obetaget att i de uti 2 mom. 7 § omförmälda fall omedelbart söka virkessegaren, hvilken derefter eger hålla sig till den skyldige.

Förenämnda böter gå till treskiftes efter allmän lag, och i fall de icke utgå, skola de förvandlas till fängelse vid vatten och bröd, motsvarande en tredjedel af det ådömda bötesbeloppet.

Skulle ej Riksdagen behaga godkänna ofvanstående förslag till förordning angående flottning af skogseffekter, tager jag mig friheten vördsam samt föreslå,

att Riksdagen behagade besluta, att ingå till Kongl. Maj:t med underdånig anhållan, det tacktes Kongl. Maj:t till nästkommande riksdag låta utarbета och då för Riksdagen framlägga förslag till en för de fem norrländska länen gällande förordning angående flottning af skogseffekter.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm i Januari 1874.

Fr. Malmberg.